

SLIKARSTVO BAROKA

Karakteristike baroknog slikarstva

- **nemir i dinamičnost**, obilježje baroknih kompozicija, korištenje **dijagonalnog kompozicijskog usmjerenja**
- **kontrast svjetlo – sjena** (chiaro-scuro, lat. svjetlo-tamno)
- **svjetlo** – izuzetno važna uloga, izdvaja i naglašava detalj motiva, dok je ostatak slike u tami
- slika se **potezima s mekim prijelazima bez naglašavanja kontura**
- **teme slika** su kao i do tada, **religijske i mitološke, javljaju se i nove** (do baroka su bile sporedni elementi), **pejzaž, mrtva priroda, žanr – scena**

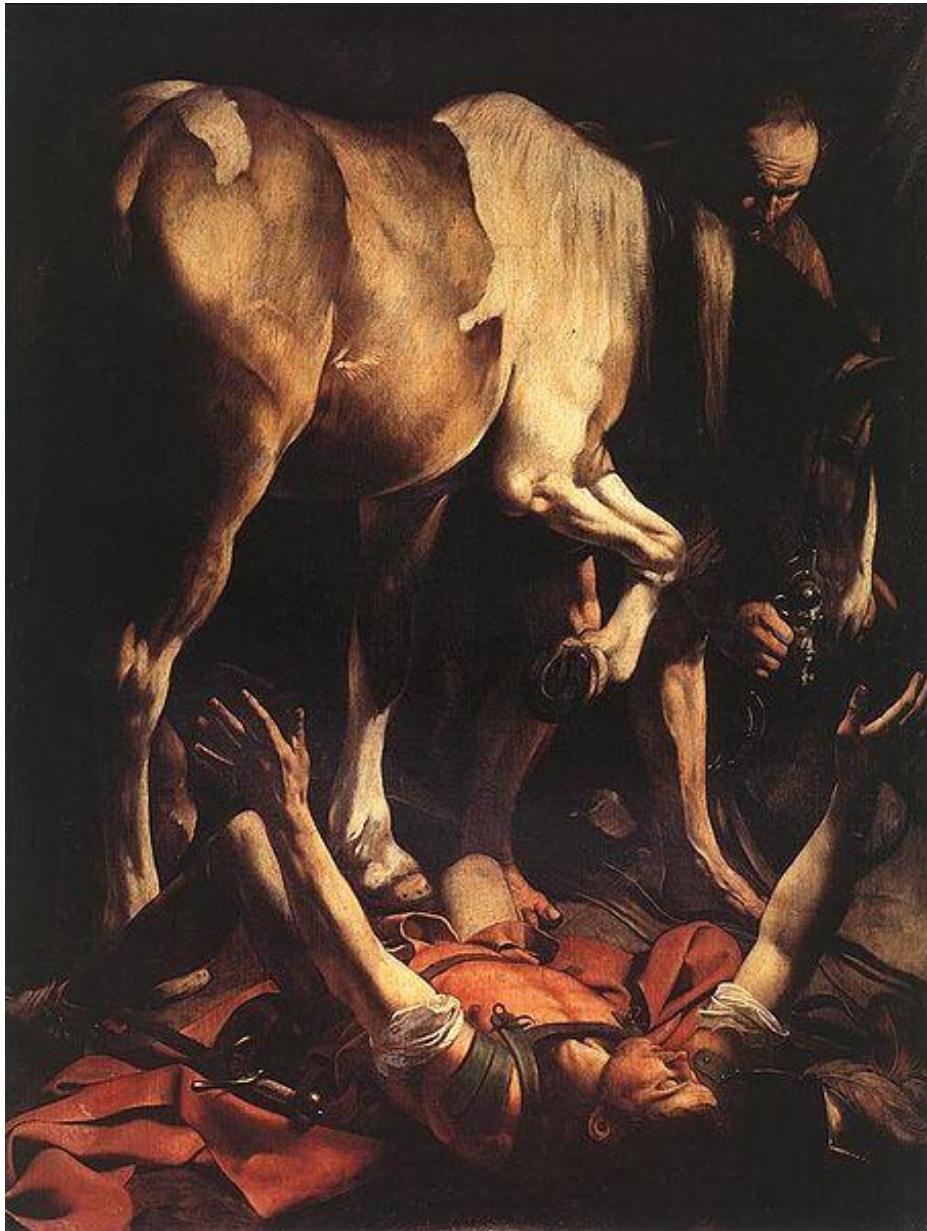
- pojedini elementi slike "**izlaze**" **izvan okvira**, tj. izvan **kadra** (iz slike je vidljivo da ima još nečeg izvan slike)
- često su **kompozicije jako složene, od puno likova slobodno raspoređenih**, s jako puno odjeće koja je iz tog doba (voluminoznost)
- **iluzionizam** – slikanje na način da se koristi perspektiva slike koja daje dojam "rastvaranja" zidova, svodova i kupola i sugerira da se unutarnji prostor crkve ili dvorca preljeva i stapa s vanjskim okolišem (uz kombinaciju odgovarajuće arhitekture i oslikanih kipova, pokatkad je taj iluzionizam bio tako uspješan da u gledatelja izaziva optičku varku, kao da se miješa zbiljsko i naslikano)

Primjeri baroknog slikarstva

- najznačajniji slikar ranog baroka i prvi barokni slikar uopće je **Michelangelo Merisi da Caravaggio**
- **glavni motiv** njegovih slika je **Ijudski lik**
- na slikama je izražen **kontrast svjetla i sjene**, svjetlo uvijek dolazi bočno, iz **nedefiniranog izvora**
- **svjetlo** uvijek **izdvaja** dijelove prizora iz **tamne sjene**
- koristi **jake i žive boje**

Michelangelo Merisi Da **CARAVAGGIO**
Pozivanje sv. Mateja,
ulje na platnu, 1597., Rim

Michelangelo Merisi
Da **CARAVAGGIO**
Obraćenje sv.
Pavla

- kritike suvremenika
jer najveći dio slike
ne zauzima svetac
nego konj

Rembrandt van Rijn,
Autoportret, ulje na platnu, 1660.

- najveći genij Nizozemskog slikarstva, istražuje unutrašnje duhovno bogatstvo, vječitu ljudsku dramu, podjednako u portretima i autoportretima, kao i u biblijskim prizorima
- njegovo glavno izražajno sredstvo su plemenite zlatno-smeđe boje i dramatičan odnos probaja zrake svjetlosti u pretežito mračan prostor slike
- njegova najveća slika "*Noćna straža*" je jedno od najuspjelijih baroknih djela s pokretom i svjetlošću koje mu daje nikad prije viđenu dramu
- „Sat anatomije doktora Tulpa” – svaki lik grupnog portreta je individualiziran, precizan portret, majstorsko baratanje svjetlom i sjenom

Rembrandt van Rijn,
Autoportret, ulje na platnu, 1660.

**Rembrandt van Rijn,
Noćna straža, ulje na platnu, 1642.**

Rembrandt van Rijn,
Sat anatomije dr Tulpa, ulje na platnu, 1632.

Peter Paul **Rubens**

- značajni predstavnik baroknog slikarstva 17. stoljeća i pokretač novog slikarstva pokreta, boja i senzualnosti
- najpoznatiji je po svojim protureformatorskim oltarnim slikama, portretima, pejzažima, i povjesnim slikama mitoloških i alegorijskih tema

Peter Paul Rubens,
Podizanje križa, 1611.

Petar Paul Rubens,
Bitka na mostu, ulje na platnu

Jan **Vermeer** van Delft

- motivi koje slika su likovi smješteni u svakodnevne interijere (slika obične svakodnevne situacije)
- često slika i gradske vedute na kojima ne slika cijeli grad nego samo njegov mali dio

Pogled na Delft,
ulje na platnu

Sat glazbe, ulje na
platnu

Djevojka s bisernom
naušnicom

Georges **de la Tour**

- predstavlja realističku struju francuskog slikarstva baroknog razdoblja
- „Rođenje“ – religijski motiv (uglavnom slika religijske motive), slikan u svjetovnom ozračju (vidljivo u prikazu likova i njihove odjeće)
- slikanje zatvorenih formi, bez puno detalja
- jedino svijetlo na njegovim slikama dolazi od svijeće koja se u većini slučajeva ne vidi, uvijek je nečim zaklonjena

Rođenje
Kristovo,
ulje na platnu

Diego Rodriguez De Silva y **Velazquez**

- najveći slikar španjolskog baroka
- u ranom razdoblju slika svakodnevne teme („Stara kuharica“, suprotnost mladosti i starosti)
- likovi su prikazani ispred tamne pozadine koja nema detalja
- upotrebljava zemljane tonove
- „Las Meninas“ – najslavnija Velazquezova slika – grupni portret i žanr scena, rješavanje otvaranja zatvorenog prostora u dubinu

Stara
kuharica,
ulje na
platnu,
1618.

Dvorske dame
(Las Meninas),
ulje na platnu,
1656./1657.

Pietro **da Cortona**

Trijumf Božanske providnosti,
freska na stropu salona u palači Barberini,
1633.-1639.

- talijanski majstor zidnog slikarstva
- iluzionistička zidna slika , lebdeće figure u pokretu prema gore ali i prema promatraču – iluzija огромнog otvorenog prostora

